

Иши тобешли

Юрий Кокос армияны генералы Владимир Кулишов бла Къабарты-Малкъарны жеринде къырал чекни къоруулауны ишлендирир амалларын сюзгендиле

Тонене КъМР-ни Башчысы Юрий Кокосу РФ-ни ФСБ-сыны директоруну биринчи орунбасары Россейни ФСБ-сыны Чекчи службасыны таматасы, армияны генералы Владимир Кулишов бла эки жылны иши тобешли болганды. Ала Къабарты-Малкъарны жеринде къырал чекни андан ары тапандырыуны, тышыннан сауатланы, наркотиклени келтириуге жол бермеуно, законсу саууланган къауумланы етюрмеуно онларын сюзгендиле.

Юрий Кокос бла Владимир Кулишов чекде контролону, къоркуусулукуну тутуучу этерге, регион аластаны бла РФ-ни Къоркуусулукуну Федерал службасыны жер-жерли Чекчи управлениларны араларында байламлыкъны андан ары келендири барырга кереклисин чертип айтхандыла.

КъМР-ни Башчысыны бла
Правительствосуну пресс-службасы.

«Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы къурулушчусу» деген ат атауну осонден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны **УКАЗЫ**

Кеп жылланы ахшы ишленгенери ючюн «Къабарты-Малкъар Республиканы сыйлы къурулушчусу» деген ат атарга
Балкарлов Вадим Владимировиче - чекленген жууаллыгы болган «Строй-Универсал» обществону директоруна
Токуяланы Батталны жашу Русланга - чекленген жууаллыгы болган «Оникс» обществону директоруна

Федотов Василий Ивановиче - чекленген жууаллыгы болган «Трест «Ай-Би-Си Промстрой» обществону 1-чи номерли къурулуш участкасыны начальниги
Шомахов Жамал Цоловиче - «Управляющая компания «Водоканал» муниципал унитар предприятияны ремонт-къурулуш къауумуну таматасына.

Ю. КОКОС.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2016 жыл 9 август, №91-УТ

Олимпиаданы гяневниги

Олимпиаданы бешинчи кюннде рапирстка Инна Дергиласова Россейге тюртюнчо алтын майдалны келтиргенди. Андан сора да, ол кюн россейли спортчула бир кюмш эмда бир доммакъ майдалла къоллу болгандыла. Волейболистлароыбыз а Камеруну жыйымдыкъ командасын хорлап, Олимпиада оюнланы ¼ финалына къутулгандыла. Алай бла Россей олимпиада тизмеде алтынчы болганды.

Майдалларыбызны санына къошулады

Ганболдан бизни командабыз олимпиада турнири ючюн матчны къытханды, шведлини 36:34 эсеп бла хорлап. Тобешлину кезиунде Евгений Тресфилову гандболчу къаууму алы очкуну къытдыргыны ойнай эди. Алай уста тренер Олимпиялару бла спортчу къызлагъа эс жыйдырганды. Арда ала алычлыкны ыхындырмадыла. Россейни жыйымдыкъ командасы, юч матчда да хорлап, алты очко жыйышдырганды.

Энди бешинчи кюнде болган эришмиледе тынгылы харлап болдырык. Рапирстада тишоруланы жарым финалда сермешлери къазауатлы да болура, узакъла да созулура деп тура эдиле да, Инна Дергиласова Аида Шанаевага къз андырмай аны 15:3 эсеп бла хорлап чыкъды. Ол кюн ол кишиге ал бермеди - ары деги да ючюелени 15:6 эсеп бла ууатханды.

Финалда уа анга Лондонда 2012 жылда болган Олимпиаданы чемпионкасы Элиза Ди Франческо бла тобешире тушгенди. Инна алъга юч уокуну оздурганды, алай арда, кесин къолгъа алып, жети очко къытханды да, андан сора алычлыкны бир да ыхындырмаганды. Ахырында 12:11 эсеп бла хорлап, Россейге тюртюнчо алтын келтиргенди.

Велогонщица Ольга Забелинская уа къыралыбызны жыйымдыкъ командасына 13-ю майдалны къошханды - кюмшюкюн. Петербурдан спортчу къыз америкалы Кристин Армстронгга жаланда 5,55 секунду къытдырганды. 36-жыллык Ольга Забелинскаяны дагыда эки доммакъ майдалы болганын эсге салабыз. Ол аяланы 2012 жылда Лондонда алган эди.

Антон Чупков а кесини биринчи Олимпиадасында доммакъ майдал къоллу болганды. Ол, 200 метрин брасс амал бла жоюзю, ючюнчю болуп келгенди. Алай бла 1996 жылда Атлантада Олимпиададан сора спорту бур тюрлюсюнде россейли юч кючлюню санына биринчи болуп тушгенди.

Спорт гимнастикада Давид Беляский, битеу упражненияла да таукел толтуру, 89,799 балл жыйышдырганды. Алай бал биринчи барган Олег Верневдан 2,165 баллга арха къалып, финалга чыкъганды. Ол майдал ючюн къажы-

май кюреширге керек эди, алай эки снарядда (кольца и конь) кесин артыкъ иги керб гюзталмаганды. Алай бла тюртюнчю жерге тошгенди.

Жюзюуде да эстафетада россейлиле аман башламагъан эдиле - Вероника Попова тюртюнчю болуп кеп заманын келгенди, кеси да алычлагъа журукъ эди. Алай аз-аздан россейли къызла арха къала тюрбергендиле. Ахырында аялонулагъа 2 секунду хорлатып, алтынчы жерге тошгендиле.

Россейлиле Виктор Минибаев бла Никита Шейкер а юч керек секиргенден сора, доммакъ майдал ючюн керешлен британлыладан бла немислиледен узакъда тюрлю эдиле, Алай тюртюнчюсюнде арха туракълагъандыла - жетинчи жерге. Аладан осал жаланда бразилиячыла болгандыла.

Дзюдоисте 90 килограммга деги ауурдукъда эришгендиле. Аланы ахыр кесегинде Масу Бейкер Грузиядан Варлам Липартелиани бла тутушханды. Спортчула бек къаты кюрешигенде, алай алтын Олимпияга жетгенди. Бизни Кирилл Денисовсуз а майдалсыз къалганды.

Сауал айтханды, битеулю зачетда АБШ-ны командасы алдады. Бараз кюнню эсеплерине керек, аны 32 майдалны барды - 11 алтын, 11 кюмшюк, 10 доммакъ. Америкалыладан сора Кытай (10-5-8, 23), Япония (6-1-11, 18) эмда Австралия (5-2-5, 12) бла Венгрия (5-1-1, 7) барадыла.

ТЕКУЛАНЫ Хауа.

Инна Дергиласова (суратда) Россейге тюртюнчю алтын майдалны келтиргенди.

Тонене, оюнланы бошалгъанларына аталып, Терс-Къолда къууанчы жыйылыу болганды. Ол Улуу Ата журт урушуну кезиунде Минги тауну къоруулай жан берген аскерчилени хурметине ишленген эсертмени эмда «Мюрлюк отну къатларында мингден байланганды. Диктор алайда Минги тауну тирисени къоруулай жан берген 192 аскерчини елюго табылып асыралганын билдирип, келгенлени бир минутну шох сюелирге чакъырады. Андан сора эсертме-леге голле салынадыла. Бу ишге къатышханланы араларында уа Россей Федерацияны къоруулау министрлини орунбасары, статус-секретари, аскерни генералы Николай Панков, Улуу Ата журт урушуну ветераны Михаил Бобров да бардыла.

Къаралла	алтын	кюмш	доммакъ	битеу да
1. USA	35	11	18	64
2. Russia	19	11	13	43
3. China	15	11	13	39
4. Japan	11	11	13	35
5. Ukraine	10	11	13	34
6. Korea	10	11	13	34
7. Great Britain	10	11	13	34
8. France	10	11	13	34
9. Germany	10	11	13	34
10. Australia	10	11	13	34
11. Kazakhstan	10	11	13	34
12. Azerbaijan	10	11	13	34

Аскер оюнла

«Эльбрусское кольцо-2016» деген халкъла аралы аскер оюнланы кезиуню кесеге бошалганды. Билдиргени-бизча, алагъа Россей Федерацияны, Ираны, Кытайны, Къазахстанны да тау аскерлирини бълюмлери къатышхандыла. Он кюнню ичинде ала таула-дада кеп тюрлю эришледе кеслерин сынагандыла.

Усталыкъ ёсгенди, шуёхлукъ, къарындашлыкъ кючленгенди

Тонене, оюнланы бошалгъанларына аталып, Терс-Къолда къууанчы жыйылыу болганды. Ол Улуу Ата журт урушуну кезиунде Минги тауну къоруулай жан берген аскерчилени хурметине ишленген эсертмени эмда «Мюрлюк отну къатларында мингден байланганды. Диктор алайда Минги тауну тирисени къоруулай жан берген 192 аскерчини елюго табылып асыралганын билдирип, келгенлени бир минутну шох сюелирге чакъырады. Андан сора эсертме-леге голле салынадыла. Бу ишге къатышханланы араларында уа Россей Федерацияны къоруулау министрлини орунбасары, статус-секретари, аскерни генералы Николай Панков, Улуу Ата журт урушуну ветераны Михаил Бобров да бардыла.

Гюлле салгъандан сора, алайгъа келгенле бары да ерге тошгенди. Майданга харзат да байрамга хазырды. Аскер къуллукчула бла бирге алайгъа республиканы Башчысы Юрий Кокос да келеди. Арагъа уа 34-ю энци тау мотострелковий бригаданы оркестри чыгъады. Ала майданга ары етюр сюелгенден сора алайгъа Ираны, Къазахстаны, Кытайны, Россейни ДОСААФ-ыны, РФ-ни Саууланган кючлерини жыйымдыкъ командалары чыгъадыла. Майданга келгенле судьялары бригадасына да жарыкъ къарсла бла тобешире. Алагъа башчылыкны Россейни Саууланган кючлерини Физкултура эм спорт жаны бла управлениасыны начальниги орунбасары Александр Украинец

этгенди, аны орунбасары, альпинизмден спортчу халкъла аралы классы устасы, «Снежный Барс», Россейни альпинизмден федерацияны вице-президенти Иван Душарин, конкурсу башчысыны орунбасары подполковник Александр Яковенко, Таулада хазырланчуну эмда кюргетюню арасыны начальниги подполковник Андрей Минжиров, конкурсу шартабыны начальниги, Араны таматасыны орунбасары майор Сергей Розниченко анга болушхандыла.

Ма энди сауыгалау да башланды. Хорламгъа итингени ючюн кубокга Россейни ДОСААФ-ыны командасы тийишли болганды. Саугъаны алагъа Къабарты-Малкъарда ДОСААФ-ны регион бълкомону председатели запасагъа полковник Мухажид Закуев бергенди. «Къыралны баш аскер командованиясыны оную бла ДОСААФ быллай магъанла эришлеге биринчи керек къатышханды. Команданы санына Къабарты-Малкъарны эмда Москва областыны келечилери да киргенди. Былай эришлеу курсантланы аскер усталыкларын есдорюрге улуу себеплик этедиле. Ала мындан ары да борларын бет жарыкълы толтуру ючюн кюлден келгени арыкъ тюрлюлюк», дегенди полковник.

«Торный стрелок» деген сыйлы белги Ираны жыйымдыкъ командасына жетгенди. Саугъаны алагъа Александр Украинец бергенди. Команда эсепде ючюнчю жерге тийишли болганына сауыгаларга аргъа РФ-ни Саууланган кючлерини Физкултура эм спорт жаны бла управлениасыны начальниги полковник Олег Бочман чакъырылады. Ол къазахлы аскерчилеге доммакъ майдалларын бередиле. Экинчи жерге Кытай Халкъ Республиканы аскерчилерини жыйымдыкъ командасыны къаууму чыкъганды. Алагъа сауыгаларын Юрий Кокос бергенди. Биринчи уа Россейни Саууланган кючлерини аскерчилеринден къуралган команда болганды. Майданга олтургъанла алагъа ботюн къызуу къарсла бла тобешгендиле.

Алагъа сауыганы берирден алагъа уа аскерни генералы Николай Панков, къытайлы эмда къазахлы аскерчилени жетишимилери бла алгъышлап, хар бирини да къолун тутханды. Аны бла бирге россейли аскерчилени жетишимилерине да къууанганын жашырмаганды. Алтын майдалла бла бирге командагъа энчи белги, багъалы сауыга да жетгендиле.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Окытуу

Келишимни шарт жумушла бла толтурурча

Кеп болмай КъМКЪУ-ну ректору Юрий Алтушов Россейни Илмула академиясыны президенти Владимир Фортос бла тобешгенди. Ала КъМКЪУ-ну бла РАН-ны Ядер тинтиле бардыргъан институтуну араларында алгъаракълада этилген келишимге керек къаллай жумушла тамамлангырлыкларын сюзгендиле.

Быйын майда Юрий Алтушов башында сатынылгъан илму тинтиу учрежденианы таматасы Леонид Крачук эмда башха алимле бла РАН-ны Огъары Басханда Нейтрино обсерваториясын жокълагъан эдиле. Ала ындыры тауну тобюнде

орналган эки обсерваторияда университетде окуп чыкъгъан специалистле ишлеп, кеслерин сынарча программаны къуаргъа да келишгенди.

Аны бла байламлы КъМКЪУ-ну студентлери Ядер тинтиле бардыргъан институтха билимлерин бла практикаларын есдорюрча, стажировкалагъа барырга онгла къуаргъа да келишгенди. Келишимге керек, КъМКЪУ-да физикадан кафедраны ачаргъа мурат этиледи. Анда эки вузуну да специалистлери Бахсан Нейтрино обсерваторияда ишлерча кадрла хазырларыкъдыла. Ол онуюн РАН-ны таматасы

Владимир Фортос да къабыл кюргенди. Тобешлине мындан арысында да байламлыкны кючлей барырга келишгендиле.

Ирина БОГАЧЕВА.

ОНОУ

Къыйын сынамладан ётюр

резервге салынганды. Аланы 53 проценти Нальчикде, 47 проценти уа республиканы районларында жашагъанладыла.

Ирина Гузверова уа, «Кюн шахарны» башчылары айланып, быллай дегенди: «Биз Россейде кеп араланы ишлери тенгештирип кюргенбиз да, бизни академияча жокуду. Ол уллу онгары болган окъуу базасы. Сабилле - къыралыбызны келир замандыла, аны себепли аяны есдорюрге, юкюртиуге, айнуларына энчи эс бурургъа, не къадар тап онгла къуаргъа борчлубуз».

МЧА-ны президенти, комиссияны къауумуна кирген Хаути Сохроков хунерлиге хар не жаны бла да себеплик этерге кереклисин чертип айтханды: «Учреждение бийик даражасын тюрюмрей ишлерге керекди», дегенди.

Конкурс комиссияны оную бла 850 сабийден 209-су лицейге алынгандыла, дагында тогузусу да резервде къаладыла.

Ахырында орус тили бла тил илмуну кафедрасыны таматасы Башилланы Светлана КъМР-ни Билим беруу, илму эмда жаш тюрлюню ишлери жаны бла министрствосына эмда академияны преподавательлерине орус тилден бла литературадан усталагъа усталыкларын, билимлерин да етюрюнчю курсла къуаргъанлары эмда аланы бардыргъанлары ючюн жоюрге ыразылыгъы билдиргенди.

Залина МИЗОВА.

КъМР-ни Билим беруу, илму эмда жаш тюрлюню ишлери жаны бла министрствосуну пресс-службасы.

Усталык ёсгенди, шуёхлукъ, къарындашлыкъ кючленгенди

Ахыры. Алып 1-чи бетдеди.

Алайда окуна Николай Александрович аскер шуёхлукну кючлеуге салган кыйыны эмда аскерчиле бла кыты байламлыкда ишлегени ючюн Улуу Ата журт урушун ветераны, спортну устасы, халкыла аралы катэгориялы арбитр, запасадагы полковник, 1943 жылда таустрелковой отрядны кыуумунда Элюрусну тийресинде фашистлени «Эдельвейс» командасына кыжау кызыу ормешлеге кытышкан. Минги таудан немисли фашистлени штандартлары эниге биргыган отрядны командири Михаил Боброхва бла бизни жерлешибиз, терсьолчу, ветеран, запасадагы капитан Биичекюваны Хажимурата Россия Федерацияны Кыруулула министрени 2016 жылны 5 августунда чыгарылган 539-чу номерли буйругу бла «За укрепление боевого содружества» деген майдалла бла

саугаланганларын айтып, аланы иелерине туттурды. Халкыла аралы конкурсу кезиуле кесегин жабаргъа

эркинлик да генералгъа берилди. Ол «Эльбрусское кольцо-2016» халкыла аралы оюнланы жетишмиле бошалгъан

лары бла анга кыатышханланы кызыу алгышылаганды.

«Ала кыонакбайла Кыабарты-Малкыарны жеринде терт кырылдан жетимден аслам аскерчини бириктергенди. Эки кырал а бери кеслерини кырауучуларын жибергенди. Эришюле кыты баргандыла, аскерчилени чыныкдыргандыла, бир бири сынауларна юйренди оңт бергенди. Бизни эмда тыш кыраллы аскерчилени бирге ишлерге, бир бири ангаларгъа эмда кыты байламлыкда ишлерге юйретгенди», деп чертгенди ол.

Аскер оюнла кыалай баргандарын айта, ол байлай шартла келтиргенди. Он кюнню ичинде аскерчиле тау жолла бла 3,5 бийикликте 105 километри кыдыргандыла. 8 ауудан , жети бу кыадан, юч да тау черекден өтгенди. Европаны бек бийик тауу - Эл-

бруска - чыкыгандыла, аны тлпесине байракыла чыгаргандыла. «Тийгишчлени, кыйынлыклары хорларга аланы жалаңда бийик профессионализмликлери, кырылу болгандары, оюнга тынгылы хазырлангандары себепли этгенди», деп, ол аскер оюнга кыатышханлагъа мындан ары да уллу жетишмилеге жетерлерин юйгенин билдиргенди.

Майданга келгенде, аскерчилега да деп ол кюн Юг аскер округну жыр эм тпесе ансамбли, Кыабарты-Малкыарны искусстволарны усталары Тлпеланы Алим, Еденеланы Танзила, Гайланы Тажир, Ирина Рахитина, «Кабардинка» фольклор этнография тпесе ансамблины солистери да аламан концерт кюргюзгенди.

ДАХАТЛАНЫ Марзият.

Акция

Кеп болмай, Россейни белгиле офтальмологу академик Святослав Николаевич Федорову тууган кюнине жораланып, «Прекрасные глаза - каждому» деген халкыла аралы жандаурулукъ акция бардырылганды. Аны жыл сайын медицина жаны бла бийик технологияны айнтыгык себеплик этген фонд кырайды.

да кыатышкан эди.

Бир кыуум замандан акцияны бири кыраллада офтальмологу да бардырып башлагъандыла. Энди ол халкыла аралы даражалы болганды. Былай огурулу иште Россейни шахарларындан, тыш кыралладан - Кыазстандан, Горжондан, Латвиядан, Белоруссиядан, АБШ-дан, Канададан, Изра-

тийишлисча кыратыргъа кыолларындал келмейди.

Ачык эшилкени кюнине уа, саусуладан сора да, профилатиканы етерге сюйгенде да жокылайдыла бизни. Пациенттерибизни асламысы пенсиягъа чыкыгандыла, ветеран эм сакатладыла. Ол себепден аллайгъа деп баша ачылдыла да бардырабыз, - дейди Нальчикде кезлеге бакъган клиниканы генеральный директору Римма Канкулова.

Бу жол акциягъа сабийле да аслам кыатышхандыла. «Ленарда» не заманда да гитчелеге эни эс бурдыла. Аны сабий бөлөмюнде кезлеге бакъган жангы, эни амаланы хайырланадыла. Мында кесине кыратыр ючюн жалаңда ОМС - медицина станциялары эм жангы оборудованыны хайырланадыла.

Академик Федоров хар заманда ишни магъанасын аны качествосында эм саусунда да ыразы этюде кюргенди. Аны кюлунда юйренгенде да биююн ол жолдан таймай бардыла.

Татьяна УЛЬЯНОВА.

Кёзлеге кёзле кыарап турурча

Аны магъанасы, кёз ауруларны профилактикасын бардыргандан сора да, жашауун саулай да саулук сакылауыга берген докторгъа уллу хурмет этилгенни кюргюзюду. Федорову аты эм ол тапхан жангы амалла офтальмологияда эни жерни ала келгенди. Ол тюрлю-тюрлю кыралладан юч миллион чакылы адамгъа, башха болмай, кёз жарыклары кыайтарганды.

Кыабарты-Малкыарда акция биринчи кере 2000 жылда, Федоров ажымлы өлгенден сора, аны сохталары башламчылыгы бла «Ленар» клиникада бардырылып тибергенди. Нальчикде стационарны ачылуунда Святослав Николаевич кеси

илден, Грециядан эм башха жерледен да кыошунгъанлы турдыла.

Нальчикде бу ишни чеклеринде ачык эшилкени кюнине уа, жашауун саулай да саулук сакылауыга берген докторгъа уллу хурмет этилгенни кюргюзюду. Федорову аты эм ол тапхан жангы амалла офтальмологияда эни жерни ала келгенди. Ол тюрлю-тюрлю кыралладан юч миллион чакылы адамгъа, башха болмай, кёз жарыклары кыайтарганды.

Кыабарты-Малкыарда акция биринчи кере 2000 жылда, Федоров ажымлы өлгенден сора, аны сохталары башламчылыгы бла «Ленар» клиникада бардырылып тибергенди. Нальчикде стационарны ачылуунда Святослав Николаевич кеси

КЮЗ КЪАЙГЪЫЛА

Студент кече кыайда кыалсын?

Октуу жыл башлангырга кеп заман кыалмагъаны себепли Россейни арендада берилген жашуу журтла рынонда ишле кыстауу бардыла. Былай студентле болгъан жаш адамла вулада билим алганы кезулеринде турмуха кеслерине фатарла излеп тибергенди.

Былырт асламысында окую юйлени кыталарында юч отулуларга сурам бериге болгъан эсе, биюнюлюкде жаш адамла шахарны кыырында неда аны тийресинде жерледе кюрешедиле сайларгъа фатарлары. Аланы иелери бу жол хакыны алай бек кетюремениликге да, студентле, ата-анала да ол затха алданмазгъа кюрешедиле. Бек дегенде адамланы фаддалары азаркыгъа айланганы белгилениди.

Биюнюлюкде жаш адамла тышына кетип окуркыла излейдиле. Асламысында ала Москвадан, Санкт-Петербургу, Томскун, Новосибирски, Екатеринбургун, Красноярскны вузларны сайлайдыла. Бу шахарлада фатарлагъа сурам июль айда 1, 5 кереге кетюролгени тере окуна айланганы юсюнден РФ-ни президентинде Халк мюлкню бла кырал службаны Россейи академиясыны жеринден тедиримлеген ырыскыны экономикасыны факултетини деканы Елена Иванкина билдиргенди.

Азы жайылган амалы - хакыны бир кыуум адам бериге кыошулуп тлеулю. Асламысында студентле эки-уч отулу фатарлары сайлайдыла. Бир бөлөмюлюге сурам алай уллу туюлюду. Нек дегенде жаш адамлагъа ол асыра багъа келеди, деп чертедиле экспертле.

Алай болгъанлыкъы да, башха амал жокъ эсе, бир отулу фатаргъа бир жолгъа кыуум студенте тохашыргъа да тошеди. Орта эсеп бла тергесек, Москвада ал-

лай хаух жер 27-30 минг сом турган заманда жаш адам аны ючюн 13-15 минг хакъ телерге керекди.

Башха айтханда уа, отулуу арендаы ючюн хар бир студентге 8-10 минг сом бериге тошеди. «Ол а аланы ата-аналары ай сайын кыратыргъа хазыр болгъан өлчөмд», - деп белгиледи Елена Иванкина. Алай багъаны уа фатарны иеси бла бирге анда эки жаш адам турсала тохашдыргъа онг чыгъады.

Эки отулу юйде асламысында студентле тюрлю жашайдыла. Орта эсеп бла Москвада бир айгъа алай фатар 36-39 минг сом турды, адам башындан тергенде уа, ол 9-10 минг сомду. Аны айтханда, юч отулуун сайлауун окуучуларга келеди. Аны ючюн бирюге 7-8 минг сом телерге тоше-рикти.

Босада былай фатарда башуу этген бир гитче обшежитте ушап кыалыкты, анда тургана алагъа холодинликде жер жетишегенине бла кюл-бет жуургъа кешуилерин сакыларгъа тюшериге юйренип кыалыргъа керекди. Аны себепли, жашуу ачыклагъанга кере, студентлени асламысына июню иеси бла бирге аны отулуларындын биринде эуелен болуп турган табыракды. Москвада былай фатар ючюн ай сайын 20 минг сом сурайдыла, ол а кошегенде, 10 мингден тошеди.

Гитчерек шахарлада окубуру студентлеге турур ючюн хакъ тлеу бир аз учуурадык болду. Красноярскада эки отулу фатарны багъасы, орта эсеп бла аны айтханда, 18 мингди, неда анда бир жолгъа тюртеулен турсала, алагъа адам башындан 4,5 минг сом жетеди. Новосибирскде уа былай болмулада хар студент 5-6 минг сом кыоран этеди.

Хаух фатарла ючюн кеслери телерге жалаңда бек иги

окуугъанланы кыолларындал келликти. Кырал академиялы студентлени эм аз өлчөми 1340 сомду. Иги окуютпайлагъа уа - 5,7 минг сом. Аны сесули асламысында турур жерле ючюн хакыны ата-анала кыратыла.

«Кризисге дер бир неча ала сабийлерине вузну тийресинде тас фатар излерге сюйген эсе, биюнюлюкде биринчи жерде аны учуурадык багъасыды», - дейди Оксана Полкова, фатарланы арендаулу ИНКМО - Недвижимость департаментини директору орунбасары. Апулкуну юсюнден сагыш этгенлери бла бирге ата-анала эм алгъа кюркууусулукъгъа эс бургъанларын да чертгенди. Аны себепли ала тасык кыошуу боллукъ жерде сабийлерге фатар излерки туюлюду, дейди ол.

Турур жерлени сайларгъа асламысында студентлени кеслерине тошеди. Сетьледе уа, кыошунланы излеген соошествоола да бардыла. Сёз ючюн, аланы арасында биринчи курслада окуркылагъа фатар табаргъа болушханлары да туюбейдиле. Ала аны кеслери сайларгъа эркиндиле, алай бу жумушха вузну кыатышканы уа кюркууусулукъгъа белгисиди.

Студент бла келишим асламысында бир жылдан башлап этиледи. Алай бла ие кесек ачык кыратыргъа тошеди: фатаргъа бир айгъа, релпозит эм страховой депозит ючюн тленерикиди. Оксана Полкова черткенге кере, биюнюлюкде жашуу журтланы иелери страховой депозитни багъасын кеселеге юлеширге хазырдыла. Аны бла бирге уа ахчаны бир жарымы тлегенлеге фатарланы бериге угай демейдиле. Жараткан амалыгъыны биююн окуучу сайларгъа онг барды, хакъан а сентябрь айда бериге да боллукъду.

Ирина ЖАНДАРОВА, «Российская газета Неделя».

ДИН ФОРУМ

Чынтты муслиман кыралыны законларына бойсунагы, аны ырахатлыгызы, жашнауу ючюн кыайгырады

Бараз юн «Синдик» кыонак юйде «Муслиманла-ата журтлары патриотлардыла» деген илму-практика дин форуму бардырылганды. Аны биздеги дин управленийы республиканы Граждан обществову институтлары бла байламлыкла кыруу эмда миллетлени ишлери жаны бла ведомствону себеплиги бла кыураганды.

Анга Шимал Кавказыны Муслиманларны координация топуручу комитетини председатели Бердиланы Исмаил, Координация араны жууалы секретары Ибрагим Ибрагимов, КъМР-ни Граждан обществову институтлары бла байламлыкла кыруу эмда миллетлени ишлери жаны бла управленийасын башчысы Анзор Курашионов, республиканы раис имамлары бла имамлары кыатышхандыла. Чечен, Къарай, Черкес, Ингушетия, Дагъыстан, Шимал-Осетия Аляния республикадан, Ставрополь крайдан бла Кыалмукудан келечиле келгенди.

Форум Кыабарты-Малкыарны муслиманларыны араларында граждан сезимни кыурагъа эмда патриот ниетни жайуугъа себеплик этер, мамыратыны бла ырахатлыкны жалаңда ма алай бла сакылаптыгызыны аныглатур мурат бла кыураганды.

КъМР-ни Муслиманлары дин управленийасын председатели орунбасары, бу жыйылууну ишни кыруу ючюн жууалы болгъан Алим Сижжаев а форуму баш борчу - исламда патриотлык концепцияны текстни окуу эмда аны ахыр тюрлюсюн жарашдыры болгъаны эсе салганды. Ол башында сагынылган социал проектни бир кесеге болгъанын да билдиргенди.

Дин управленийы председатели Хазратлы Дазежев бу жыйылуу ала социальны жаны бла кыурап бардыргъан кеп ишлерден бири болгъанын, форуму аяллында республиканы имамлары кеп туюшуле бардыргъанларын да айтханды. Управление жа-

рашдырган концепция эллилеге, шахарчылагъа да туура болур ючюн а, аны юсюнден байрам кюн мекжитлеге кепил намаз кылыгъанлагъа, ислам университетни окуучуларына да айтуп аныглатыргъа керекди, дегенди.

«Исламда Ата журтха сюймеклик, анга кертичиллик, аны кыоруулау, сакылау хар инсаннга да борчу. Муслиман эман таугъан жери андан ары жашар, айнуу ючюн, кыошундан келгени амалгъа керекди», деп чертгенди Хазратлы Дазежев.

Бердиланы Исмаил а селештирден алгъа муслиманланы сьездлеринде КъМР-ни Граждан обществову институтлары бла байламлыкла кыруу эмда миллетлени ишлери жаны бла управленийасын башчысы Анзор Курашионовны башчысыны орунбасары Гергюкяланы Борисбийни жашы Жамболатны «За заслуги перед уммой» деген эчкин даражалы орден бла саугаларгъа тийишли кюргенлерин айтты, аны иесине бергенди.

«Жамболат Россейде бу орденге тийишли болгъан 134-чу адамды. Биринчиси бла РФ-ни Президенти Владимир Путин Чеченде урушун тохтаткыны ючюн саугаланганды. Экинчиси Чечен Республиканы биринчи президенти Ахмед Кадыров оу өлгенден сора бергенди. Ючюнчосун а Дагъыстанны ажымлы жоулгъан муфтийи Саид-Мухаммад Абуабакаровха тийишли кюргенди», дегенди ол.

Ол бу жолгу жай Олимпиада оюнлада белсан Мудранов биринчи алтын медальны алгъанын уллу айтканын билдиргенди. Координация аралы анга да алай орден бериге оюнолушканы билдиргенди. «Былай кыйын политика

болунда бизни жерлешибизни кыралгъа биринчи алтын майдалны келтиргени барыбызны да кыуандырганды. Ма ол патриотлыкчу чынтты юлгюсюн кюргюзгенди. Ма алай кезуле миллетлени, халкылары бирикдиредиле. Ма алай ишледе биз барыбыз да Россейиле болгъаныбыз бла өхтөмленибиз», дегенди ол.

Анзор Курашионов жаш тлеюню патриот ниетде юйретюде республиканы имамларны магъаналары уллу болганын чертгенди. Ала, аны анылап, ол иште буюн жууалы кезден кыралларына ийнанганын айтханды.

Андан сора Ставрополь крайны, Кыалму Республиканы, Шимал-Осетия Алянияны, Чеченни да келечилери селештенде эмда сьездлерге теманы юсюнден кеслерини оюмларын билдиргенди, форуму кыурагъанлагъа ыспас этгенди.

«Исламда патриотизм» эмда «Мединск договор, как пример патриотизма в исламе» деген темаларгъа уа Нальчикде Абу Ханифа айти ислам университетини преподаватели Аслан Гедгафое эмда Муслиманланы дин управленийасын башчысы болушлукчусу Отарланы Хьзыр докладда этгенди.

тышханада проектни кыабил кюргенди, аны жер-жерледе жамуатха аныглатыргъа керекди, деп оюнолушхандыла. Жыйылу Кыурандан сурат окуудан башанганча, бошалгъан да алай этгенди.

Эгертиу халда. Концепция «Ислам-мамыратыны», кертиликни эмда туюлкню дининди» деп башланды. Андан сора патриот ниет не магъананы тутканыны юсюнден тынгылы айтханды. «Патриот кыралы ючюн кыайгыртыр, аны айнырына юлюш кыохкан, жигер урунган адамды», деп жазылыды.

Андан сора анда Ата журтха сюймеклик-ол неди деген соруугъа да толгу жууап берилди, аны юсюнден Сыйлы Аллахны, Мухаммад Файгъамбарны сёзлери юлгюге келтирилди. Муслиманлагъа чакыруула да этиледиле: радикализмге алданмазгъа, кыралыны даражасын кетюррюге, аны айнууна, кюркууусулукъгъа уллу себеплик этерге, табыгъатны, кудуретини келип тлеюлеге сакыларгъа.

ХОЛАПАНЫ Марзият. СУРАТЛА. Бердиланы Исмаил Гергюкяланы Жамболат орден бере турды. Суратны автор алгъанды.

Кышакъ
Къабарты-Малкъар Республиканы Айыруу комиссиясыны
2016 жылда 9 августта чыгарылган 149/13-5-чи
номерли бегими бла къабыл кѳрѳлгенди

Политика партиялары регион бѳлѳмлерини айыруу фондларына тошген ахчаны эмда ол неге къоратылганыны
юсюнден шартла (Сбербанк ПАО-ну филиалларындан алынгандала)

Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну Къырал Думасыны жетинчи чакъырлыууну депутатларын айыруу
2016 жылда 9 августта дер алынган шартла

Table with 13 columns: № п/п, Политика партиялары регион бѳлѳмлерини аты, Битеу да, Тошген ахча (ол санда, адамла алайлай берген, минг сомдан артыкъ ахча), Битеу да (минг сомла бла, организацяны аты, Минг сомла бла, адам-лаы саны), Къоратылганы (Ол санда 100 минг сомдан артыкъ къоратылган финанс операцияла, Операцияны кезиуну, минг сомла бла, неге тѳленгени), Къайтарылганы (Минг сомла бла, къайтарынуу сылтауу)

«Къабарты-Малкъар Республика – Къабарты-Малкъарны бир мандатлы айыруу округу» деген 14-чи номерли бир мандатлы айыруу округдан регистраця этилген кандидатланы юслеринден шартла

Table with 6 columns: № п/п, Кандидатны тукуму, аты, атасыны аты, Кандидатны туган кюню, айы жылы, Жашагъан жери, Профессионал билиммери, Ишленгени, жери, къуллугу, Сюдлюк болгъаны бла къалганы, Кандидатха ким кѳртѳзгени

Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну Къырал Думасыны жетинчи чакъырлыууну депутатха кандидатха «ЕДИНАЯ РОССИЯ» битеуроссей политика партия» политика партия «Къабарты-Малкъар Республика – Къабарты-Малкъарны бир мандатлы айыруу округу» деген 14-чи номерли бир мандатлы айыруу округдан кѳртѳзген Шхагошев Адалби Люлевични регистраця этиуню юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Айыруу комиссиясыны

БЕГИМИ

2016 жыл 9 август Нальчик ш. №149/8-5

14-чи номерли бир мандатлы айыруу округну Округ айыруу комиссиясы бегим этеди:
1. Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну Къырал Думасыны жетинчи чакъырлыууну депутатха кандидатха «ЕДИНАЯ РОССИЯ» битеуроссей политика партия» политика партия «Къабарты-Малкъар Республика – Къабарты-Малкъарны бир мандатлы айыруу округу» деген 14-чи номерли бир мандатлы айыруу округдан кѳртѳзген ШХАГОШЕВ АДАЛБИ ЛЮЛЕВИЧНИ регистраця этеге;
2. Шхагошев Адалби Люлевичге Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну Къырал Думасыны жетинчи чакъырлыууну депутатха кандидатха регистраця этилгенине шагъалтыкъ этген удостверенинаны тохташдырылган юлгоге кѳре берирге;
3. Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну Къырал Думасыны жетинчи чакъырлыууну депутатха «Къабарты-Малкъар Республика – Къабарты-Малкъарны бир мандатлы айыруу округу» деген 14-чи номерли бир мандатлы айыруу округдан кѳртѳзген кандидатха регистраця этилгенине шагъалтыкъ этген удостверенинаны тохташдырылган юлгоге кѳре берирге;
4. Бегими асламлы информация организанды басмалау эмда Къабарты-Малкъар Республиканы Айыруу комиссиясыны Интернет-сайтына салыргъа.

Айыруу комиссияны председатели В.М.ГЕШЕВ
Айыруу комиссияны секретары ЖАППУЛАНЫ М.Х.

Кандидатланы айыруу фондларына тошген ахчаны эмда ол неге къоратылганыны юсюнден шартланы юслеринден Къабарты-Малкъар Республиканы Айыруу комиссиясыны

БЕГИМИ

2016 жыл 9 август Нальчик ш. №149/12-5

«Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну Къырал Думасыны депутатла айыруу юсюнден» 2014 жылда 22 февралда чыгарылган 20-ФЗ номерли Федерал законну 74-чи статьясыны 9-чу кесегине тиийишлиликде «Къабарты-Малкъар Республика – Къабарты-Малкъарны бир мандатлы айыруу округу» деген 14-чи номерли бир мандатлы айыруу округу Округ айыруу комиссиясы бегим этеди:
1. Кандидатланы айыруу фондларына тошген ахчаны

Айыруу комиссияны председатели В.М.ГЕШЕВ
Айыруу комиссияны секретары ЖАППУЛАНЫ М.Х.

Кандидатланы айыруу фондларына тошген ахчаны эмда ол неге къоратылганыны юсюнден шартла (Сбербанк ПАО-ну филиалларындан алынгандала)

Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну Къырал Думасыны жетинчи чакъырлыууну депутатларын айыруу

Table with 13 columns: № п/п, Кандидатны тукуму, аты, атасыны аты, Тошген ахча (ол санда, адамла алайлай берген, минг сомдан артыкъ ахча), Битеу да (минг сомла бла, организацяны аты, Минг сомла бла, адам-лаы саны), Къоратылганы (Ол санда 100 минг сомдан артыкъ къоратылган финанс операцияла, Операцияны кезиуну, минг сомла бла, неге тѳленгени), Къайтарылганы (Минг сомла бла, къайтарынуу сылтауу)

Политика партиялары регион бѳлѳмлерини айыруу фондларына тошген ахчаны эмда ол неге къоратылганыны юсюнден шартланы юслеринден Къабарты-Малкъар Республиканы Айыруу комиссиясыны

БЕГИМИ

2016 жыл 9 август Нальчик ш. 149/13-5

Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну Къырал Думасыны депутатла айыруу юсюнден» 2014 жылда 22 февралда чыгарылган 20-ФЗ номерли Федерал законну 74-чи статьясыны 9-чу кесегине тиийишлиликде «Къабарты-Малкъар Республика – Къабарты-Малкъарны бир мандатлы айыруу округу» деген 14-чи номерли бир мандатлы айыруу округу Округ айыруу комиссиясы бегим этеди:
1. Политика партиялары регион бѳлѳмлерини айыруу

Айыруу комиссияны председатели В.М.ГЕШЕВ
Айыруу комиссияны секретары ЖАППУЛАНЫ М.Х.

УЧРЕДИТЕЛЬЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Administrative information including:
- Баш редактор: АТТАЛАНЫ ЖАМАЛ
- РЕДКОЛЛЕГИЯ: ЖАНГОРДАЛЛАНЫ НАСАБАТ, ТЕКУЛАНЫ ХУА, ТОКЪЛУЛАНЫ БОРИС, МОКЪСАЛАНЫ ЗУУРА, ТИКАЛАНЫ ФАТИМА
- ТЕЛЕФОНЫ: 42-43-01, 42-38-21, 40-44-82
- РЕДАКЦИЯНЫ БЕЛОМТЕРИ: ЖАМУАТ-ПОЛИТИКА ЖАШУ, КУЛЬТУРА, СОЦИАЛНЫ-ЭКОНОМИКА
- ГАЗЕТНИ БАСМАГА КЪАМР-НИ БАСМА ЭМДА АСЛАМЛА КОММУНИКАЦИЯНЫ БЛА КЪАРАЛ КОМИТЕТИНИ КОМПЬЮТЕР СЛУЖБАСЫ ХАЗАР ЭТЕНДИ.